SOME PAGES IN THE ORIGINAL CONTAIN FLAWS AND OTHER DEFECTS WHICH APPEAR ON THE FILM

Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

సటీకా వృక్షాయుర్వేదము, అను, టీకా చెట్లవైద్యము

మదరాస్, 1912

Record no. 624

Saṭīkā vṛkṣāyurvēdamu, anu, ṭīkā ceṭlavaidyamu

Madarās, 1912

Record no. 624

SUNDARAYYA VIGNANA KENDRAM
1-౯-1/B/25/A, Bagh Lingampalli
Hyderabad – 500 044, Andhra Pradesh, India

Bibliographic Record Target

సటీకా వృక్షాయుర్వేదము, అను, టీకా చెట్లవైద్యము.- మదరాస్ : మురహరి ముద్రాక్షరశాల, 1912.

23, (1) p. ; 20 cm.

Record no. 624

Saṭīkā vṛkṣāyurvēdamu, anu, ṭīkā ceṭlavaidyamu.- Madarās : Murahari Mudrākṣaraśāla, 1912.

23, (1) p. ; 20 cm.

Record no. 624

35 mm microfilm
Image placement: IA (IIA) IB IIB **Date filming began:** 22 January, 2006

శ్రీరామజయం.

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః.

వృక్షజాతులపోషించి ఫలింపజేయువారికి

అత్యంతోప యుక్తంబగు

సటీకా వృక్షాయుర్వేదము.

అను టీకా చెట్లవైద్యము.

ఇ త్యా ది,

కొందరి సహాయమువలన

చక్కగాపరిశీలించి

టి- చెంగల్వరాయనాయునివారి

స్వ కీ య,

"మురహరి" ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రించి ప్రచురింపంబడియె.

మదరాస్.

1912.

దీనివెల అణాలు 2

PUNDIT
S. RAGHAVACHARYULU

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

శ్రీ ర స్తు.

సటీకా వృక్షాయుర్వేదము.

అథవృక్షాయుర్వేద తత్త్వా ధ్యాయః.

గతిందిఙ్మాత్రేణతత్ప్రయోజనంచాహ.

శ్లో. ప్రాంతచ్ఛాయావినిర్ముక్తానమనోజ్ఞాజలాశయాః।
యస్మాదతోజలప్రాంతేష్వారామాన్వినివేశయేత్॥ ౧

జలాశయంబుల (అనగా చెరువులు బావులు గుంటలు మొదలగువాని) సమీపమునందువృక్షంబులనుంచినయెడ సొగసుగానుండదు గనుకవాని సమీపంబులనుతోపులుంచవలయుననుట.

శ్లో. ప్రావృట్క్షితిహితావృక్షాణాం హితాతస్యాంతిలాన్ వపేత్।
పుష్పితాన్ స్తాంశ్చమృద్నీయాత్ తత్కర్మప్రథమంభువః॥ ౨

చవుటిమన్ను ఇనుము రాళ్ళు ఇవి మొదలగునవి విస్తారముగానుండు చోటువర్జించి భూమియందు మొదటనువ్వులుగాని మినుములుగాని చల్లి యాసస్యములు చక్కగాపూచినప్పుడు వాన్ని చెడదున్నిన యెడల నాభూమి యందుగలదోషముతొలగి బలముగలుగుననుట. విషపురాళ్లు, పుట్టలు చెదలు యిందుతోకూడిన భూమిన్ని నింబాలోతులో నీళ్ళుపడేభూమిన్ని చెట్లకువృద్ధినివ్వదు. నల్లరేగడ తెల్లభూమి పచ్చికపడేభూమి పైనీరుగలిగినది. నిర్జల భూమి విషమభూమి-అతినీళ్ళుపూటగల భూమిన్ని వృద్ధికరముగాదు. పనస-పాలకిస-కిచ్చిలి-పొగలి-చిన్నవెదురు-నిమ్మ నేరేడు-తిలకము-మతిత్రిఅశ్మాంతకముకడపఖర్జూరఅరటి పోకద్రాక్షకొంకాయ వీనికి నీరువిస్తారము కావలె ననుంగంబిల్వం సప్తవర్ణము కరీలకర్ర- రేగు మరికితాళ్ళ-చిన్నకిచ్చిలి-తాళ్ళ-అశోకము జమ్మి- పెద్దవెదురు- రొలచి-నాగ-సంపెగ-చేవు-వేప యివి నిర్జలప్రదేశమునను, వెలగ-మామిడికలువ-హాలుంపె-ప్రియంగు-దానింబ- ఇవి మధ్యమ భూమియందుంచవలెనుతే.

శ్లో. అరిష్టాశోకపున్నాగ శిరీషాస్సప్రియంగవః।
మాంగళ్యాఃపూర్వమారామే రోపణీయాగృహేషుచ॥

వేప- సురపొన్న- దిరిసెన- అశోకము-ఈచెట్లు శుభకరములు వనములందును ముందు ఇండ్లయందును ఉంచదగుననుట.

శ్లో॥ పనసాశోకకదలీ జంబూలకుచదాడిమాః। ద్రాక్షాపాలకంచైవ బీజపూరాతిముక్తకాః॥ ఏతేద్రుమాఃకాండరోప్యాః గోమయేనప్రలేపితాః। మూలచ్ఛేదేథవాస్కంధే రోపణీయాఃప్రయత్నతః॥ లికుచాః లకుచాఃతపశ్చోచ్చ ద్రాక్షామిముక్తకం పనసాదిద్రుమసమభివ్యాహారాత్ వృక్షత్వేన వృక్షాంతరస్యసంధ్యామూలేవావిచ్ఛేదేంత కృతచ్ఛిద్రే గోమయేనోపలిప్తేఇష్టవృక్షశాఖాం గోమయేనోపలిప్తాం రోపణీయాం భువిశాఖాం రోపయేత్ పరితః॥

(టీకొమ్మలు పెట్టితే చెట్లుఅయ్యేజాతులు)పనస-అశోకము-అరటి-నిమ్మ జానిమ్మద్రాక్షయివిమొదలగునవిఈకొమ్మలకు పేడపట్టించి కనువు పెట్టిపుట్టి నాటేది యీవిధి చెట్లకు కొమ్మలు ఎండిపోవునెడల నుపయోగించుననుట.

వనస్పతి-ద్రుమము-లత-గుల్మము- పువ్వులులేక కాయలు కాచేవృక్షము వనస్పతి - పువ్వుఫలశాలిద్రుమము అంతరములేక గుంపుగాపూచి భూమియందు వాలియుండేవి లత- శానా వేళ్ళుగలిగి గుమురుగా వుండేదిగుల్మము

శ్లో. అజాతశాఖాంశిశిరే జాతశాఖాంహిమాగమే। వర్షాగమేచ సుస్కంధాన్ యథాదిక్స్థాప్రరోహయేత్॥ సుస్కంధాన్ ప్రభూతస్థూలమూలశాఖాన్ రోపణేద్రుమస్య శాఖారోపణే నైసర్గికదిగ్వ్యత్యయో న కార్యః.

(నారుపెళ్లగించినాటేజాతులు) మాఘ ఫాల్గుణమాసములలోకొమ్మలు విడవని మొలకనారునాటవలయు,ఆకాలమునందు భూమిసగముఎండియుండుట వలనను యెండ అధికముగుటవలనను ముదురునారును కదిలించితే వేగరము యెండిపోవును గనుక చిన్నచెట్లను పెళ్ళగించి యుంచవలయు ననుట- ఇందువలన చైత్రవైశాఖజ్యేష్ఠ ఆషాఢమాసములు మిక్కిలియెండకాలముగనుక ఆమాసములలో నారు నాట కూడదని యభిప్రాయము, మార్గశిర

వుష్య మాసములలో కొమ్మలు విడిచిన నారు అనగా ఒకచోటునుండి మరియొకచోట పెళ్ళగించి పెట్టగల చెట్లను పెట్టవచ్చును, యీ మాసములలో మంచు తడి యెండ చలువలు సమానముగా వున్న నడితరము చెట్లను పెళ్ళగించుటకు యుక్తమని భావము, వానకాలమునందు చక్కగా వేళ్ళు పాతిన చెట్లనున్నూ పెద్ద కొమ్మలు గాగల చెట్లనున్నూ అనగా ముదిరిన నారు నాటదగుననుట, యీ కాలమునందు భూమి మిక్కిలి తడిగలిగియుండుటచే త్వరితముగా చెట్లు స్థిరపడును మరియు నీకాలంబున పెద్దచెట్లనున్నూ స్థలాంతరారోపణము జేయదగును- యీ వానకాలములో అన్నిజాతుల విత్తనములు విత్తవలయును.

శ్లో॥ ఘృతోశీరతిలక్షౌద్ర విడంగక్షీరగోమయైః। ఆమూలస్కంధలిప్తానాం సంక్రామణవిరోపణం॥ సంక్రామణవిరోపణం స్థితద్రుమస్య దేశాంతర ప్రాపణం తత్ర ప్రతిష్ఠాపనం చ తు చిర్యా త్వా తత్ర పూజాం కృత్వా స్నానానులేపనైః రోపయేత్ రోపితస్తైః భవంపత్రైః స్త్రైన్య రేవజాయతేనశు వ్యంతీత్యర్థః॥

ఇట్టి నారును పై వివరించిన తగుపాటి చెట్లనున్నూ పెల్లగించి నాటునప్పుడు వట్టివేళ్ళు నువ్వులు వీటిని నూరి నెయ్యి తేనె వాయువిడంగాలు ఆవు పేడ గోలిమిడి దీనితో కలిపి పట్టించవలయుననుట [అత్ర రత్నకోశోవిశేషః॥]

శ్లో॥ పూతంపుత్రైర్వావ్యతస్వ్యావహా ఘోషైర్వా యోభూమారోపితం మంత్రపూతం। ప్రాతస్స్నాతశ్చోపవాసం చకృత్వా బీజం కాంచనాంభోభిషిక్తం॥ వసుదేతి జహీత్యేవం ప్రస్యోజే విధ చేతిచ। నఘ్నస్తేసుభగే నిత్యం ద్రుమో యంవర్ధతా మితి॥ తేచ॥

అట్టితోవులు ఆరంభించు సమయమునందు పరిశుద్ధముగుచు పుణ్యాహవాచన పూర్వకంబుగా పూజజేసి భూమిని ప్రార్థించి బంగారును తాకించిన నీల్లుచల్లి విత్తనములు నాటవలసినది.

శ్లో॥ సాయంప్రాతశ్చఘర్మర్తౌ శీతకాలే దినాంతరే।
వర్షాసుచభువశ్శోషే సేక్తవ్యారోపితద్రుమాః॥

ఎండకాలమునందు తెల్లవారి సాయంకాలము యీ రెండు వేళలయందును చలికాలమునందున్నూ వానకాలముగానుండియు వానచక్కగా కురియని కాలమునందున్నూ ఒకదినము విడచి ఒకదినమున్నూ నీళ్ళు చల్లవలయును.

శ్లో॥ జంబూవేతసవానీర కదంబోదుంబరార్జునాః। బీజపూరశ్చమృద్వీకాలికుచాశ్చసదాడిమాః॥ అరికోలశ్చతథాచైవ తిలకాపనసాస్తథా। తిమిరామ్రాతకాచేతిషోడశానూపజాస్స్మృతాః॥ వేతసభేదో వానీరవంజుళౌ

విస్తారము నీల్లుకావలసిన వృక్షములు యీ క్రింద వ్రాయబడినవి నీల్లగట్టునయందు వుండవలయుననుట- అవియెవ్వియన నేరేడు వానీరము వేతసము వంజులము యీ 3 న్ను ప్రబలిచెట్టు పేల్లు- అత్తి, మద్ది- బీజపూరము- అనగా మాదీఫలము- (అరవములో కొడిమాదళమనుచున్నారు) ద్రాక్ష- లికుచము- నిమ్మ మరియు కిచ్చిలి మొదలగు జాతులన్నియు దీనియంతర్భావము- దానిమ్మ- అనుగ- తిలకము పనస- తిమిరము- మామిడి- ఈ రెంటి నామములున్నూ నిఘంటువలన తెలుసుకోతగినది.

శ్లో॥ వృక్షాణాం రోగహేతూన్ తచ్చికిత్సాశ్చాహ। శీతవాతాతపైరోగో జాయతే పాండుపత్రతా॥ అవృద్ధిశ్చ ప్రవాళానాం శాఖాశోషో రసస్రుతిః॥ చికిత్సమథైతేషాం శస్త్రేణాదౌవిశోధనం। విడంగఘృతపంకాక్తాన్ సేచయేత్ క్షీరవారిణా॥ భిన్నంపత్రిణీతంహి సవిరుజస్స్యాత్। వృక్షాంగతేన శస్త్రేణ నికృత్య పంకవిడంగైః తథ్యాస్యవృక్షస్య మూలం క్షీరబహులేన జలేన సించేత్॥

వృక్షచికిత్సా విషయము.

ఎండ మంచు గాలి వీటి ఆధిక్యమువలన ఆకులు తెల్లనగుట చిగిరించకపోవుట తడిలేకపోవుట కొమ్మలు ఎండిపోవుట పాలు ఎండిపోవుట కాయలు రాల్చిపోవుట యివి మొదలగునవి సంభవించుటవలన యిట్టి దుర్దోషములు తొలగుటకొరకు కత్తిచేత ఆయా దోషములుగలుగు స్థలంబులు కోసి అక్కడనుండు వుప్పి మొదలగు వాటిని శోధించి మెత్తి వేసి వత్స్యనూణంబగు వెరుపువేసి పాలతో కలిసిన నీల్లు చల్లవలయును అట్లు జేసిన నా దోషముతొలగి చెట్లు వృద్ధిపొందుననుట, పిడుగుపడి కాలిపోయిన చెట్టు బూడిదె చెట్లమీద చల్లితే మంచువల్ల చెట్లకు బాధ రాదు దావాగ్నివలన కాలిన చెట్ల బూడిదె వల్లనున్నూ యీ గుణము కద్దని- తెలిసేది తెల్లబియ్యపు అన్నము మజ్జిగతో కలిపి తోటచుట్టూ చల్లితే దృష్టి తాకదు - ఇవి ఎలుకలు పక్షులు కంబళిపురుగులు మొదలగు జంతువులవల్ల చెట్లకు బాధనస్తైమంత్రము.

శ్లో. స్వస్తికపిస్కంధావస్థిత ప్రకటపరాక్రమాం| తర్హి తారకామండలోపజీవి శ్రీహనూమానాజ్ఞాపయతి క్రమమాణశరీర నివహాస్సరూపవర్ణయతి సుందరకాండే తస్యజానరగణాతి హాంఫట్ నమః అనినూటయెనిమిదిమాఱ్లు జపించి చీటిలో వ్రాసి కట్టితే పోవును.

శ్లో. ఉత్తమంవింశతిర్హస్తా మధ్యమంషోడశాంతరం । స్థానాత్స్థానాంతరం కార్యంవృక్షాణాం ద్వాదశాంతరం॥ వింశతిహస్తః సమంతతః అంతరంషోడశాంతరం మధ్యమంఅపరం ద్వాదశహస్తాః ఆసన్నజాతా స్తరవస్సంస్పృశంతిపరస్పరం|మిశ్రైర్మూలైశ్చనఫలంసమ్యగిచ్ఛంతిపంక్తితాః

వృక్షములుఉండు నెడల రెండువృక్షముల మధ్యమందు ఉత్తమపర్యాయము ఇరువదిమూరయు మధ్యమ పర్యాయము ౧౬ మూరయు అధమము ౧౨ మూరయేనియు నుండవలయునట- అట్లుండుటవలన వేళ్ళుకొమ్మలు ఒకటికొకటి పెనుచుకొనక వృద్ధిపొందునట.

శ్లో. ఫలకాలేకులత్థైశ్చ మాషైర్ముద్గైర్యవైస్తిలైః । శ్రుతశీత పయస్సేకః ఫలవృద్ధ్యభివృద్ధయే॥ సాకంకులుద్ధాద్యైః ప్రతిమంత్వధితేన పచ్చాచీ జేనజలేనసేచ్యం॥

ఆయావృక్ష ఫలకాలంబులయందు ఉలవలు మినుములు పెసలు నువ్వులు ఈధాన్యములను యథాంశముగాకలిపి నీళ్ళుపోసిఉడకబెట్టిఆనీళ్ళు చల్లార్చి చెట్లకుపోయవలసినది.

శ్లో. అలిచాగశకృచ్చూర్ణాః శ్చాఢక ద్వేతిలాఢకం|సత్తు ప్రస్థంజలద్రోణం గోమాంసతులయాసహ|సప్తరాత్రోషితైరేతైః సేకః కార్యోవనస్పతేః|వల్లీగుల్మలతాదీనాం ఫలపుష్పాయపర్వశః॥ సర్వకుసుమాదియోగోయమితకేచిత్|విశకృచ్చూర్ణాఢకం భాగమల చూర్ణాఢకం ఇతిద్వేఆఢకే అధకంచ తుష్షష్టి పలానితథాచోక్తత్రియవంకృష్ణలాన్వకః తేతుద్వాదశకాత్స్యం సువర్ణమథషోడశపలమాత్రైశ్చతుర్భిస్తుసువర్ణైఃపలముశ్వతేచతుష్పలో ఢకుమపః ప్రస్థస్స్యాత్తచ్చతుష్టయంఆఢకస్తువతుఃప్రసోద్రోణస్స్యాచ్చతురాఢకమణికాతుచతుర్ద్రోణైఃఖారీస్యాత్తచ్చతుష్టయం। తులాపలశతంజ్ఞేయం భారస్స్యాద్వింశతిస్తులాః। శుష్కద్రవ్యేషుసంఖ్యేయమాద్రేష్విగుణంభవేత్॥

అన్నివృక్షములకును మొదట వేసేఎరువుకూర్పుక్రమము గొఱ్ఱెయెరుపంటికెలభాగము ౧ మేకయొందు పెంటికెలభాగము ౧ గానిగ పిండిభాగము ౩ వేయించిన బియ్యముపిండిభాగముపాతికె పెద్దజంతుమాంసముభాగములు ౪ వస్తువులనుకలిపిమూడుదినములుమురగవేసి యీ యెరువును అన్నిచెట్లకును ఉపయోగింపచేయవలసినది ఇవటమూలగ్రంధమునందు మాగధదేశపుతూనికెల లెక్కను వ్రాసియున్నాడు అవి ప్రకృతము పయోగము కానందున యిచ్చటతాత్పర్యము వ్రాయలేదు.

శ్లో॥ వాసరాణిదశదుగ్ధవాసితంబీజమాజ్యలవయోజితంతథాంగోమయేన బహుశోవిరూషితం క్రోడమార్గపిశితైశ్చధూపితం మత్స్యసూకరవసాసమన్వితం రోపితంచపరికర్మితం క్షితౌ క్షీరసంయుతజలావసేచితం జాయతేకుసుమయుక్తమేవతత్। ఆస్ఫోతవృక్షబీజంతిరేధివాస్య ప్రతిదిన మేకవారంఘృతాభిషిక్తమాస్తేనసశ్చిష్య తేషుపేత్- ఏవంకృతేదశాహానంతరం గోమయేన బహుశా ఆవమర్దిత ంభాండాంతరే స్తాపయిత్వా వరాహహారిణమాంసైర్ధూపయేత్ ఖనకాంస్సైర్వరాహమజ్జయాచసమ్యక్తం తద్బీజంపళలాలజాలసంస్కృతక్షితౌఉప్తాక్షీరవారి సించేత్ తత్కుసుమమేవాంకురీకరోతు

ఇష్టమైనవిత్తనములను పదిదినములనుపాలలో నానపెట్టి ప్రతిదినము ఒక్కొక్కసారి అవిత్తనాలను బైటతీసికొంచెము నెయ్యిపట్టించి ఆపాలలో నే వేసేది. ఇట్లాపదిదినములవరకు అయినపిమ్మట ఆవిత్తనములకు పేడపట్టించి వేరేకుండలోవేసి దానికి సమభాగముగాకలిపిరొండించిన పంది జింకమాంసమును పొగవేసేది. పిమ్మట మేకమాంసముతోనున్నూ పంది గుండెలతోనున్నూ ఆవిత్తనములుకలిపి పైచెప్పినయెరువుగల భూమిలో నాటిపాలతోకలసిన నీళ్ళుచల్లేది ఇట్లాచేయుటవలన చిగుళ్ళు మొత్తటప్పుడే మొగ్గలు కల్గునను టఇతిఅన్నిజాతులకు సామాన్యముగా సువహరించుటవలనకొన్నివిత్తనములు పరీక్షించవలయును.

ద్రుమాణాంవల్లీకరణమాహ.

శ్లో॥ వింశ్రిణీమపి కరోతివల్లరీం వ్రీహిమాష తిలచూర్ణ సక్తుభిః । పూతిగంధపిశితైశ్చ సేవితా ధూపితాంచ సతతంహరిద్రయా॥ వ్యా॥ వల్లీకతుర్ణామపేక్షిత వృక్షబీజం వ్రీహిమాషచూర్ణాదిభిః సుదుగ్ధమాంసైసంసే

చ్యవాదిద్రయాధూప్యవాగుక్తభూవాతశేత్ -తద్వల్లీభపతి తింత్రిణీత్యాప లక్షణం॥

వృక్షజాతులు అనగా తింత్రిణిమామిడి మొదలగుచెట్లువల్లీకరణమన గా తీగెలుగా పారించేదు క్రమముబియ్యాలపొడిభాగము ౧. మినుములపిండిభాగము౧. నలగ్గదంచినవడ్ల పిండి భాగము౧. నువ్వులపిండిభాగము ౧. వీటినినిండారంతులుగలిగిన మాంసముకడిగిన నీళ్ళలోకడిగి పసుపు పొడివాగవేసి మునుపుచెప్పిన తెమరువువేసిన నేలలోనాటితే తీగెలగును.

శ్లో. కపిత్థవల్లీ కరణాయమూలాన్యాస్ఫోటగాత్రీ యవలాణికానాం। పలాశినివేతసమూర్వవల్ల్యా శ్యామాతిముక్తైస్సితతాష్టమూలీ। క్షీరే శ్రితేసప్యతయామళీతే మాత్రాశతంస్థాప్యకపిత్థబీజం। దినేదినేశోషితమర్క పాదైర్మాసంసమ్ప్రహాస్యేవతతోధిరోప్య।హస్తాయతంతద్విగుణంగంభీరం ఖాత్వావటంప్రోక్తజలావపూర్ణం॥ శుష్కంప్రసిద్ధంసహాసర్పిషోక్తం ప్రలేపయేద్భస్మసమన్వితేన।మూర్ణీకృతైమాంసతిలైర్యవైశ్చప్రపూరయేన్మృత్తికయాంతికస్థైః। మత్స్యామిషాంభస్సహితంచహాన్యాత్ యావత్ప్రనత్వం సముతాంగతంతత్।దృష్టంచబీజంచతురంగులాధోమత్స్యాంభసామాంసజలైశ్చసిక్తం। వల్లీభవత్యాశుశుభప్రవాళావిస్మారిణీమంటపమాధునోతి ఆస్ఫోటితారిభాధాత్రీ ఆమలకీ- వాశికా అటమి- వేతసమూర్వ వల్ల్యాసపల్లవే గాత్రిహ్యాం। శ్యామాతివృత్ ఏవమాస్ఫోటకాశ్యాతి ముక్తకాంతాదిమూలాన్యష్టావష్టిమూలీ న్వేవహస్తతాడితమాత్రాశతకాలంసంస్థాప్య।తతస్సూర్యాంశుభిస్సంశోష్యతత్ బీజం ఘటేవపేత్ కీదృశిఘటేహస్తవిస్తారేవృతైద్విగుణహస్తమితిఖాతేప్రాగుక్తశృతశీతలే క్షీరవారిపూరితే గోఘృతాసితూత మధు పలిప్తేఅథశ్చతురంగుళమృత్తికయాఅపూర్వతదుపరితావన్మాత్రంమాపాదిచూర్ణైః పునర్మాషాదితిపూరణితాన్వతం బీజం మత్స్యమాసేనాంభసాభిహాత్యకతినకృత్య తత్రగతేచతురంగుళాధః ప్రదేశేతత్కపిత్థబీజం ఊప్త్వా మత్స్య మిశమాంసజలైశ్చ సేచయేత్ ఏవముప్తంకపిత్థబీజం వల్లీభూతమేవఉద్భిదా శ్రయమంటపంఆవారయతిద్రాక్షాదివ ఇత్యర్థః.

వెలగ చెట్టుతీగెలుగా పారించుటకుఆస్ఫోటము ౧. శంబా[ఖ]ధా

త్రి ౩, యవిం ౪, వాశికా ౫, మెట్టప్రత్తి ౬, వెతసం ౭, సూర్యావల్లి ౮, శ్యామా ౯, అతిముక్తం ౧౦, యీ వస్తువులు పాలలో నానవేసి సూరి ఉడికించి ఆపాలు ఆరిన తరువాత ఆపాలలో వెలగవిత్తులు నూఱుమార్లు చేతులు తట్టునంతసేపు నానబెట్టి తీసి యెండలో పెట్టవలె- ఈప్రకారము దినముతప్పక ఒక నెలరోజులు భావనచేసి వుంచుకునేది- ఒక మూరవెడల్పున్న రెండు మూరలలోతున్నగల గుంటత్రవ్వి అందుపైన పాలుపోసి గుంటలో నాల్గుప్రక్కల బాగా అలికి నెయ్యి తేనె బూడిదె కలిపి మరల అలికి ఆవతల నాల్గు అంగుళముల యెత్తు మంచిమట్టివేసి అందుపై పథ్యాన్లో ప్రకరణములో చెప్పిన యెరువు అంతమాత్రం వేసి యిట్టుమార్చిమార్చి గుంటనిండునట్లు వేసి అందు నాలుగువేళ్ళలోతు క్రింద పైన భావనచేయించిన విత్తును పూడ్చి మాంసము కడిగిననీళ్ళు చల్లేది. ఇట్లు చేసివేసిన వెలగవిత్తులు ద్రాక్ష చెట్లువలె తీగెలుగా అల్లును.

శ్లో॥ ద్రుమాణాంసద్యోఫలీభావః॥

శ్లో॥ శతశోంకోలసంభూత ఫలకల్కేనభావితం। యేత త్తైయిలేన వాబీజం శ్లేష్మాతకఫలేనవా॥ వాపితంకరకామిశ్రం మృత్తికంతుణజన్మకం।దలభాగానతాంకాభాం సహాంతీతికేవద్ర్పశం।వాన్ల॥ శతవారమంకోలతైలేన అంకోలఫలకల్కేనవాశ్లేష్మాతకఫలతైలేనతత్కల్కేనవాభావితమిష్టబీజంవగ్లోఫలాన్వితమృదితం మేదిన్యాముప్తం సద్యోవృక్షవభూత్ ఫలాన్వితశాఖాభిస్సశోభాత్పద్యతే॥

టీక॥ చెట్టు అప్పుడే చిగిర్చేవిధి. అంకోలతైలము చేతనైనా ఆ పండ్లతో కాచిన తైలముతోనైనా శ్లేష్మాతకమనే వృక్షముయొక్క పండ్లతో కాచిన తైలముతోనైనా నూరుమార్లుతడిపి వడగండ్లతో కలిపి నాటితే అప్పుడే మొలిచి పండ్లుపండును- శ్లేష్మాతకవిత్తులు అంకోలపుపండ్ల రసములో తడిపి నీడలో యెండపెట్టి తెనపట్టిడపూసి యెండించి ఆపిడలో కూడా పండ్లలో వేసి వడగండ్లవాన కురిసేవరకు పెట్టి ఆవాన కురిసినపిమ్మట వడగండ్లలో యీవిత్తులు తడిపి ఆవడగండ్లలో తడిపిసినభూమిలో నాటితే అప్పుడే మొలిచి పండ్లుపండునట-

శ్లో॥ శ్లేష్మాతకస్యబీజాని నిశదీకృత్యభావయేత్। ప్రాజ్ఞః అంకోలజ్జాద్భిశ్చాయాయాం సప్తకృత్వేవంమాహిషగోమయవృష్టానచ

స్యకరీషేచ తే తద్వాడావేస్యకరకాజలమృద్యోగే వృష్ఠాన్యహ్నాను ఫలకారి
ణీ- నిస్తుష శేలుబీజాని అంకోలఫలస్నేహోదకై స్సంభావ్యంఛాయాయాం సం
శోష్యమాహిషశకృతాప్రలిప్తాని తథాసుషాటణిమహిషీ కరీషపూర్ణేభాం
డే యావద్వర్షోపలపాంతం స్థాపితానివర్షోపలక్లిన్నభూమౌవ్యప్తాని తద్ది
నేమేవఫలంతివర్జంయా త్తిస్థానే పింజలాయితి కేచిత్ పరంతుపింజిలాయితి చ
ర్మిత వస్యానామం॥

టీక॥ చేపలు పందిమాంసము గుండెలువిత్తులు తడిపి మాంసగుండె
లు కోష్టందీని ధూపంవేసి వి త్తితే తత్క్షణంమొలచి చెట్లుఅయి పండ్లుపం
డును మఱియు మామిడిమొదలగు విత్తులు చేపల మాంసములో పిసికి వు
డికించిఅందులో తడిపి అవతల నీళ్ళలో తడిపి అవతల అంకోలతైలములో
ఆవులపాలలో పిమ్మట నేతిలో వెనకనూనెలో భావనచేసి ఆవిత్తులు నాటి
తే త్వరగామొలచును- మఱియు అంకోలతైలములో బూడిదపిసికి యెం
డపెట్టి వంకాయ మొదలగు వాటికి పట్టిస్తే అయిదు ఆరు చెకలలుగా ప
గులును- మఱిన్ని కోడినెత్తురులో వాళమ్మవిత్తులు యిరువై ఒకమాఱు త
డిపి వి త్తితే అప్పుడే మొలచి చెట్లయి పండ్లుపలడును- మఱియు అంకోల
తైలములోనున్న మనిషి మాంసములోనున్ను భావన చేసిన విత్తులు చేతి
లోమట్టివేసి అందులోనాటి నీళ్ళుపోసితే మొలచును.

శ్లో॥ స్వకాలపాకాయాతాని బలాత్ బీజానిశోషయేత్ । అదాయా
సిచ్చాదుగ్ధేన శోపయేత్పంచవాసరా॥ విడంగసారమిశ్రేణ సర్పిషాపరిధూ
పితం । పంచాగోపితబృహతీ కరిరీకృతభస్మనా । క్షీరమిశ్రేణతత్పాం
తః పంచాహంప్రమర్దయేత్ । దినమేకంతదోబీజం గోశకృన్మూత్రభావి
తం । గోమయాలిప్తమజిర జాయతేపయసోక్షితః । వీరోక్షితంగోశకృతా
పరిమృజ్యవిశోషితం । విడంగమాక్షికాలిప్త బీజమాశుప్రరోహత । గోశ
కృన్మద్రితావాపి శుష్కంబీజంప్రజాయతే । ఏతమేతేత్రయోభేదాః ఫలపు
ష్పాభివర్ధయే। క్షీరేణభావితంబీజం గోమయాజ్యవిడంగవత్ । రసాలజంబు
పనస ప్రముఖానాంప్రశస్యతే । ప్రకాండపలసంజాత విటపాగ్రఫలేపిచ ।
పనసభ్యాభవేద్బీజం అచిరాత్ఫలదాయకం । యావద్విటపసంజాతః ఫల
బీజసముద్భవం । తావద్విటపమాత్రస్య పనసస్యఫలోదయః । క్రముకా

ణాంస్మృతంబీజం శ స్తవృద్ధతరూదిభిః । శాఖినామితరేహాంతు బాలావృక్ష
ఫలోదితం॥ ఇతిబీజసంస్కారః॥

టీక॥ ఆయా పండ్లకాలంబున ఆయా విత్తుల నెండబెట్టి పాలలోతడి
పి ఐదు దినములు ఎండనిచ్చి వాయులవంగాల కషాయముతో కలిసిన నేతితో
పొగవేసి పంచాంగము బృహతి నుప్పులబూడిదె యీమూడువస్తువులయొ
క్క బూడిదెను పాలలోకలిపి ఆవి త్తనాలను దీనితో పిసికి యీప్రకారము ఐ
దు రోజులు ఐనపిమ్మట ఆవిత్తులు ఆవు పేడలోనున్ను ఆవు ఉచ్చతోనున్ను
ఒక్కొక్కదినము నానపెట్టి ఆవిత్తులు నాటితే త్వరగా మొలచును ౨ వది,
బృహతిపండ్లరసమున్ను తేనె, నెయ్యి, పాలు యీనాలుగు కలిపి దానిలో
విత్తులు నానవేసి పేడపెట్టించి ఆవిత్తులు నాటి పాలుకలిపిన నీళ్ళుపోస్తే వేగి
రముగా మొలచును- ౩ వది, పాలలోనానపెట్టి పేడపెట్టించి యెండబెట్టిం
చి వాయులవంగాలు తేనెలో నూరి ఆవి త్తనాలకు పట్టించి నాటినను త్వర
గా మొలచును- మఱిన్ని ఆవుపేడలో నైపై రెండు విత్తులు పూడ్చినను వేగర
మున మొలచును ఈ ప్రకారము యిది మూడు విధములు- మఱియు మా
మిడి, నేరేడు, పనస, పోకయివి పాలు నేయి వాయులవంగాలు ఆవుపం
చితము దీనిలో నానవేసి నాటేది. మఱిన్ని యెంతప్పుదువైన పనసవిత్తును
నాటుతుమో అంత సావకాశముగా ఫలితము గనుకపైపద్ధతులుతప్పమిగిలి
నవన్నియు లేత చెట్లలో పండిన పండ్లు వి త్తనాలే నాటవలసినది-పోకవిత్తు
లు మాత్రము ముదురుచెట్లవి నాటవలెను- అథసేకసమయమాహ॥

శ్లో॥ గ్రీష్మేదినేదినేకార్యం సంధయోర్భావయోరపి । సతేవర్షాసు
సిచ్యంతే యద్యశుష్కావసుంధరా । అన్యర్తుషుతదావృక్షా సేక్తావ్యార్వ్య
ర్జలైః॥ ఇతి సేక కాలః॥

టీక॥ ఎండకాలమునందు దినదినము రెండుమాట్లు చెట్లకు నీళ్ళుపో
యవలసినది. వానకాలములో భూమిని తేమలేకపోతే ఒకమాటు చల్లవల
సినది॥ అథదోహదవిధిమాహ॥

శ్లో॥ వృక్షగుల్మలతాదీనా మేషసామాన్యదోహదః। విడంగతండులైర్
మిశ్రమిశ్రితెశఫరామిషం । గోశకృన్మూత్రసలిలై రావాలేసప్తవాసరం
మసేకఃపాదపాదీనాం ఫలపుష్పవివర్ధనః । యవముద్గైస్తిలైర్మాషై కు

ఘృతైఃక్వథితంజలం । శిశిరీకృత్య తైరేవ సంసించేన్మూలదేశతః । ప్రవాళపత్రకుసుమ ఫలసంపత్తిహేతవే॥

టీక॥ అందు క్రమక్రమంబున ననుభవారూఢమగుటకు మొదటదోహదవిషయము ఇందుసామాన్య దోహదంబనియు ప్రత్యేక దోహదమనియు రెండువిధములు- సామాన్యదోహదమనగా అన్నిచెట్లను చిగుళ్ళు ఆకులు పూవులు కాయలు పండ్లు విశేషముగా కలుగుటకై చేసెడుక్రియ- చేపలమాంసమున్ను అవు పేడకలిపి చెట్లకువేసి యవలను ధాన్యమున్ను నువ్వులు మినుములు పెసలు వులవలు యీ అయిదింటిన్ని సమభాగముగాకలిపిసీళ్ళుపోసి ఉడకపెట్టి ఆనీళ్ళు చల్లార్చి రెండుదినములు వరుసగా చెట్లకు చల్లితే చెట్లు విశేషముగా ఫలించును- మఱియు తేలుకొండిలో ఆకులున్న తీగలున్ను పొడచి నెయ్యి ధూపంవేసి పంది ఎలుక మాంసములు గుండెలున్న వేసేది- ఏవిధమైన ఒక పువ్వుయొక్క వాసనముట్టికి పట్టిస్తే ఆమన్ను పెదురుప్పు వేస్తే ఆచెట్టు పండ్లువాసనగా వుండును-

శ్లో॥ సృగాలగోధాసారంగ కారండైస్సూకరోద్భవైః। మేదోభిఃక్వథిత్వథితైః పంచపల్లవవల్కలైః । సుసేచనంసమాసాద్య శకృదప్యాలవాలకే। మాకందభూరుహాఃకాలే సధతేఫలసంపదా॥

టీక॥ మామిడిచెట్లకు నక్క మాంసము ఉడుము మాంసము ఇట్టి మాంసముకన్న లేడిమాంసము పందిమాంసము రావిచిగుళ్ళు మఱ్ఱిచిగుళ్ళు అత్తిచిగుళ్ళు మామిడిచిగుళ్ళు నేరేడుచిగుళ్ళు చల్లార్చి మామిడిచెట్టు పాదిలో ఒక మాటుచల్లిన మంచిపండ్లు పండును- మామిడిచెట్టు వేరుదగ్గర చుట్టుగొడ్డలితో కొంచెముగా కాటుచేసి సీళ్ళుచల్లితే పువ్వులు రాలవనుట.

శ్లో॥ ఖాతయిత్వాద్రుమస్యమూలంతు రసంతత్రనివేశయేత్। ఆఛ్ఛాద్యయేనకేనాపి ఫలంనైవపతత్యధః। ఏవంతుహింగునాకృత్వా ఫలస్యపతనంనహి॥

టీక॥ మామిడిచెట్టు క్రిందివేరులో బొక్క చేసి ఇంగువపెట్టి అదికారిపోకుండా బిగించి నీళ్ళుచల్లితే కాయలు పండ్లు రాలకుండుననుట.

శ్లో॥ క్రోడక్రోష్టుశ్వసశయా సమరంతురంగయోః । పంచపత్రజలక్షీర దఘ్నా దాడ్రిమతరుఃఫలేత్ ।తిలియంజలమాసేకంత్రిణయం త్రిడభూసకం॥

టీక॥ పంది నక్క కుక్క గుఱ్ఱము లేడి ఏదిమాంసములున్న పంచబిల్వములు పైచెప్పిన విధిని పాలతో కలిపి మామిడిచెట్టుపాదిలో సీళ్ళనిలుచునట్లు చల్లితే విశేషముగా ఫలించుననుట.

శ్లో॥ మేషామిషాంబుసంసేకః తత్కాలామిషధూపితః । శ్రేయానయంప్రయోగోహి దాడిమఫలవృద్ధయే । మధ్వాజ్యత్రిఫలాలేపైః ద్రుమిరాజామిషోద్భితైః । లేపితాధూపితాయాలే ఫలంతాస్త్వైవదాడిమాః । కుళుత్థచూర్ణైశ్చపారీంః సలిలక్వథితైఃకృతం । సంసేవనందాడిమానాం ఫలసంపత్తివృద్ధయే॥

టీక॥ దానిమ్మచెట్టుకు మేకమాంసము కడిగినసీళ్ళుకట్టి ఆమాంసముయొక్క పొడిన్ని మేక బొచ్చున్ని పొగవేస్తే పండ్లుపండును- తేనె, కరకతాండ్ర ఉసిరికకాయలు తేనెతో పిప్పుట నెయ్యితోను నూరి మేక మాంసములో కలిపి చెట్లకుపట్టించి ఆవస్తువుల పొడి పొగవేస్తే తొటపండంత పండ్లుపండును- మఱియు పందిలద్దె పిల్లిపింటికలు ఇవి సమానముగా నేతిలో వేసికి మెరువువేయుగా చెట్లన్ని ఫలించును- తాబేటిమాంసము కడిగినసీళ్ళతో ఉలవలు ఉడికించి ఆనీళ్ళు చల్లార్చి చెట్లకు చల్లితే గొప్పపండ్లుపండును.

శ్లో॥ మాతులుంగిఫలంజేవస్సృగాలక్రవ్యాహోహదాత్। గుడక్షీరామిషాంబోభిః నేకేస్యుఃఫలదాద్రుమాః॥

టీక॥ మాతులుంగిఅనగా మాదీఫలము నక్క మాంసముతో పాలు బెల్లము కలిపి పాదిలో వేసి మాంసముకడిగిన సీళ్ళు చల్లినా చక్కగా ఫలించుననుట.

శ్లో॥ యస్యకస్యాపిపిశితైః గుడగోక్షీరసంయుతైః । మసిక్తాయదినారంగీ ఫలత్యేవనసంశయః॥

టీక॥ కిచ్చిలిచెట్టుకు యేమాంసమైనా కడిగిన సీళ్ళలో పాలు బెల్లము కలిపి పాదినిండా కట్టితే చక్కగా పండును.

శ్లో॥ ఖాత్వాలవాలమాషాఢే పిణ్యాకైఃపరిపూరయేత్ । తతోజంబీరవృక్షస్య భవంతిఫలసంపదః॥

టీక॥ నిమ్మచెట్టునకుచుట్టు పాతిచక్కగాత్రవ్వి సామాన్యదోహదము తో ఉదహరించిన యెరువువేసి నీళ్ళుచల్లితే పండ్లుపండుననుట.

శ్లో॥ నారికేళీమురాముద్గ మాషీక్వథితశీతలైః। చూర్ణితైర్నక్తమాలేపాత్ సమర్ధనవలేఫలేత్ ।యజవాయవచూర్ణేవ కేవలేనోపసేచితం। ప్రతికర్తుమితప్రీణక్ నారికేళీఫలంభవేత్। నిషేప్యమూలేలవణం కపాలతుపశర్కరాః। వివర్ధపీయానియతం నారికేళిఫలంభవేత్॥

టీక॥ మురా - దీనియర్థము వైద్యనిఘంటువల్ల తెలియతగ్గది. దానిని పెసలు మినుములు వుడకపెట్టిచల్లార్చి ఆనీళ్ళు తేటవంచి ఆగుజ్జు టెంకాయచెట్టు వేళ్ళకుపట్టించి ఉప్పునిండావేసి ఆనీళ్ళుపోస్తే చక్కగాఫలించును. ౨ వది, యవధాన్యము పిండితో ఉడకపెట్టి ఆనీళ్ళు పాదినిండాకట్టినా ఫలించుననుట ౩ వది, వేరుచుట్టుత్రవ్వి ఉప్పున్ను యెముకల పిండిన్ని గండు యిసుకయున్నుపోసి నీళ్ళుకట్టితే చక్కగాఫలించుననుట.

శ్లో॥ ప్రతిసంవత్సరంప్రావృట్కాలే పూగమహీరుహాః। పురీషమూలవాలేషునిక్షిప్యస్పర్శనేజయేత్। ఛింధ్యాత్పరశునా తేషాం జటాఃపార్శ్వసముద్భవాః। సత్యాఃఫలానిజాయింతే నిజకాలేగరంతకం॥

టీక॥ పోకచెట్లకు ప్రతిసంవత్సరం వర్షాకాలములో పైనయెండిపోయిన మట్టలుకోసి చెట్లచుట్టుత్రవ్వి అమేధ్యము వేసి నీళ్ళుచల్లితే అధికముగా పండుననుట.

శ్లో॥ దంతస్యచూర్ణాగ్నితప్తాఅయఃకృతశలాకయా। ఫలమూలస్థలేడిధ్యాత్ ఫలవత్కదళీభవేత్। వరాహాశ్వశకృద్వహ్నితప్తత్రుశలాకయా మూలసంస్పర్శనాన్మోచాదథ తేవిపులంఫలం।పురాణకృతసంమిశ్రకరీషత్తుషభస్మనా। పూరితాకదళీకాలే వారిసేకాఫలప్రదా॥

టీక॥ అరటిచెట్టుకు యేనుగుదంతముపొట్టు కాల్చిన నిప్పులో గాని పందిపింటికెలు గుఱ్ఱపుపింటికెలుకాల్చిన నిప్పులో గాని యినపసలాకు యెఱ్ఱగాకాల్చి చెట్టుమొదట వేరులో బొక్కపడేటట్టు చేస్తే గొప్ప పండ్లగును.

శ్లో॥ సమాంశశతిలైర్ముద్గే। శ్చాబైఃస్స మధుయష్టిభిః। క్రమోద్యదక్షైశ్చబదరీ మనఃఫలవిసేచితం। యదివాసతిలైస్సక్త మధుయష్టిసమన్వితైః। బదరీమధురామోద ఫలదంతురితాభవేత్॥

టీక॥ రేగుచెట్టులకు నువ్వులు పెసలు సమభాగముగా చెర్చి వసిరిదానితో కొంచం అతిమధురంవేసి చెట్టుచుట్టువేసిమాంసముకడిగిననీళ్ళుకట్టితే ఫలించును, ౨ వది. నూవులపిండి అతిమధురంకలిపి యెరువువేసేది.

శ్లో॥ సిద్ధార్థీలాంగలీశ్యామాతిపిణ్యాకసామిషా। వసాహింగూచూర్ణజలైఃరక్తాపుష్ప్యతిచంపకా॥

టీక॥ సంపెంగ చెట్లకు - సిద్ధార్థం - లాంగలీ- శ్యామాక- వచా వస్తువులు వైద్యనిఘంటువల్ల తెలుసుకో తగినది- యీవాటితో కూడా గానుగపిండిన్ని మాంసమున్నుకలిపి పాతిచుట్టువేసి ఇంగువ వస యీరెండు నానవేసియున్న నీళ్ళుకట్టితే చక్కగా పూవులు పూచును.

శ్లో॥ నిధాయామల్లీవల్లీనాంగుల్మేషుపిరళంత్రృణం। సిర్వహేద్యదితాః పుష్పైఃరక్తహాసన్నుతన్నతే॥

టీక॥ మల్లెతీగలపొద నడుమ ఆరిక గడ్డివేసి తగలపెట్టి నీళ్ళుకట్టితే మొగ్గలతోకూడా పుష్పించును.

శ్లో॥ అజాశకృత్కృష్ణమృగం మూలేనిక్షిప్యసేచితా। క్షిప్రంశ్రీకృష్ణతులసీ ఫలాశకలిశ్రయాః॥

టీక॥ నల్లతులసి చెట్టుక్రింద రేగడమట్టిన్ని మేక పిటికెలున్ను వేసి నీళ్ళుకట్టేది.

అథబీజాంకురవ్యాయవిధమాహ.

శ్లో॥ మహిషేణకరిషేణతన్మూత్రేణచభావితం। సప్తవారంతదుపత్యప్తం బీజంకుముదసంభవం। అంకురంకరవీరస్య జనయత్యేతదద్భుతం॥

టీక॥ కలువగడ్డ యెనపపేడలోనున్ను యెనపపంచితములోనున్ను యేడురోజులు నానపెట్టి నాటితే చక్కగా పుష్పించును॥

శ్లో॥ క్షిప్తాకార్పాసబీజాని గోమయేదాసకృద్వపేత్। పించేద్గోమయతోయేనరూఢాన్యేతద్విధానతః। వరాహవసయామాంస సలిలేనచసేచయేత్। త్యక్త్వాఫ్కార్పాసతాంయాతి జంబీరజవిదానతాం॥

టీక॥ ప్రత్తివిత్తులు ఆవు పేడలోనున్ను పంచితములోనున్ను చాలామారులు తడిపి పేడనీళ్ళుచల్లుతూనాటి పిమ్మట పందికొవ్వున్ను మాంసమున్ను కడిగిననీళ్ళు చల్లేవి- ఇది తనజాతివిడిచి నిమ్మజాతిగా అగును.

శ్లో॥ కాండాంచ త్వావజ్రదంత్యాః తదింగాళాని ధూతలే। వృక్షాని వారసిక్తాని ప్రరోహంత్యేన నిశ్చయం॥

టీక॥ జెముడు కొమ్మలు నాటి ఆభాగ్యము భూమిలో పూడ్చి నీళ్ళు చల్లితే చిగుర్చును.

శ్లో॥ గుడ కోడ్రవ లాజ్యాన గోమయం ప్రథితేచ్ఛయః। ద్వాధకానవకవృక్షస్యకలే నవరిగోడితేనః। సిక్తస్యపుష్ప ఫల నానా మూలవాలో మహీరుహాం। తానాచిరో త్రిప్రసన్నైః హేమ తోయ మితాంబుభిః॥

టీక॥ తెల్లవావిళ్లు కూరగాయ చెట్లపాదులలో గుడసీలో ద్రవం పోసి ఎరువు పత్తి విత్తులు మొదలగు విత్తులు నానవేసి నీటిలో వేసిన కషాయము చల్లుతూ వస్తే బంగారు వర్ణము గల పువ్వులు పూయును॥

శ్లో॥ అర్కక్షీరాదిని క్షేపం దే నిలీ తానివర్ణతా। కుముదాయాసహా పూర్వ్యజ్ఞో ద్రాక్షాద్యా లేపనం। గాఢ సంతుధి రాజోష్ణ నీలానేత్వల్పలాంభసి। యద్వర్ణ పూరితాంకండః తద్వర్ణ కసుమో భవేత్॥

టీక॥ కలువగడ్డ నూనె పూచే పుష్పాలు వర్ణములలోనైనదేనియు ఒకవర్ణము గల వస్తువులు నూరి దాని మీద తెని నెయ్యి పట్టించి దారముతో గట్టిగా కట్టి కొంచెము నీళ్ళుండే గుంటలో పూడ్చేది ఏవర్ణము పూసుంచినా ఆవర్ణ పూవులు పుష్పించును.

శ్లో॥ మాలతీ మల్లికా సిక్తైష జలప్రస సహీహ్వాసి। యిక్షు ఖండావదాతాని ప్రసూని ప్రభవాణి తే॥

టీక॥ దానిమ్మ చెట్టు మొక్క వేళ్ళలో పాలు చిలకరించి నెయ్యి మున్న పాలు చల్లితే తెల్లగా పూచును.

మూ॥ ఘృతలేపన భూమిభ్రాత్వా లోహి త్యేష్టా ద్రలేపనం। కుర్యాద్యశ్వేత పుష్పీ ధాత్రీ కైశ్యాయం క్రమః॥

మొల్లపూవులు తెల్లపడదావరకు వేళ్ళకు నెయ్యి పట్టించేది తెల్లపువ్వులు మొదలు కావడమునకు ఆచెట్లు వేళ్ళకు తేనె పట్టించేది యీప్రకారం పైరులన్నట్లు చేయవచ్చును.

మూ॥ పారిజాత తరోర్మూలే ఛిద్రితేవినివేశయేత్। మల్లీవల్లీ ప్రతత్తస్మిన్ కాలే నైకత్వమాగతే। తద్వప్తమూలమాత్రీ ద్యాద్దధ స్తత్తరు సంస్థితం। నానామరక్తకుసుమం పూర్వగంధమనోహరం॥

టీక॥ పారిజాత చెట్టు వేరులో బొక్క చేసి అందు మల్లెతీగ పూచేనన్నువేసి ఆరెండు వేళ్ళను యేకమైనతరువాత మల్లెచెట్టు వేరుకోసేది అటు పిమ్మట ఆతీగలో పూచేపూవులు యెఱ్ఱవర్ణము గలదిగావుండును వాసనమారదు॥

మూ॥ యద్వర్ణ భావితంబీజం యద్వర్ణోదక సేచితం। తద్వర్ణపుష్పాన్ జనయేత్ కాలే సర్వమహీరుహాం॥

టీక॥ ఏవిత్తులైనా యేవర్ణపు వస్తువలో నానవేసి నాటి యేవర్ణపు నీళ్ళు చల్లుతారో ఆవర్ణమే పూచును.

మూ॥ ఉత్తమ రక్త తరోర్బీజమస్తిమయుక్తమహీతలే। ఉత్పాదయోన్య యంరక్తం అపిశ్వేతారక్త భూరుహం॥

టీక॥ తెల్లజిల్లేడు విత్తులు యెముకలుగల భూమిలో నాటితే యెఱ్ఱపూలు పూచును.

శ్లో॥ వృక్షము షేరు కృఫలే కించిద్బీజంవిహాయచ। కారవల్ల్యాశ్చబీజాని తత్రనిక్షిప్రయత్నతః। తయోర్ద్వయోః మేళనార్థం సమ్యక్సూత్రేణ బంధమేత్। ఖాతయిత్వావ పేద్బీజ ముభయోః ఫలతే ఫలం॥

టీక॥ చెట్టులో యెండిపోయిన మునగకాయ చీల్చి అందు కొన్ని విత్తులు తీసి దానికి బదులు కారవల్లి విత్తులు వేసి ఘుట్టిగా దారముతో కట్టి పూడ్చి నీళ్ళు పోస్తూ వస్తే రెండు జాతులు ఫలించును.

అథరసవ్యత్యయవిధమాహ.

మూ॥ శర్కరాయష్టి మధుకం విడంగ క్షీరవారిభిః। సేకేస్య భావితో మ్లానమపిస్యాతు ఫలం లభేత్॥

టీక॥ వాడిన చెట్టుకైనా చక్కెర అతిమధురము యిప్పపువ్వులు వాయువిడంగాలు వీటిని పాలతో రుబ్బి నీళ్ళలో కలిపి చెట్లకు చల్లుతూ వస్తే తియ్యనిపండ్లు పండును॥

అథ శైత్యవిధిమాహ.

శ్లో॥ వినియ్యాందతులానిక్షోజాతాంపర్వణిపర్వణి। తాలబుద్ధిమవాప్నోతి యావద్భిస్స్వమనోరథః॥

టీక॥ పువ్వులుఅయ్యేచెట్లగడ్డలు వుచ్చతోతడిపి నెయ్యి తేనె పట్టించి ఏవర్ణముగలవస్త్రమువేసివిత్తుతారో ఆవర్ణముగల పువ్వులుపూచును. మఱియుపందిగుండెలు నెత్తురులో అంకోలవిత్తులుపొడికూర్చి కాచిపుడికించి యానీళ్ళుఅరటిచెట్లకుపోస్తే దాళిమ్మ పండ్లుపండును. మఱిన్ని మేకపాలున్ను పండ్లున్ని అంకోలవిత్తులున్ను పుడికించి మేకని మాంసములో కలిపి మావిడిచెట్ల వేళ్ళకు పట్టిస్తే ద్రాక్షపండ్లవలెయెప్పుడున్ను పండును.

మూ॥ కరీమసికతాపూర్వ సచ్ఛిద్రఘటరోపితం। కువాలంవర్ధతే మూలైః యదాసౌపూర్వ్యతేఘటః॥

టీక॥ కలువగడ్డలు చిల్లులుగల కుండలో యిసుకయున్ను పేడయున్ను కలిపివేసి అందులోనాటితే ఆకుండనిండేటట్టు పెద్దది అవును యిచ్చటను నాలమునకుజలువగడ్డ పర్యాయార్థము ప్రయోజనాభావముగుటవల్ల లేదు పర్యాయార్థము యోచించవలయును.

మూ॥ తురంగరాసభక్రోడకరీషానలతప్తయా। అయశ్శలాకయా మూలే కదళీతిర్యగాచితం। కుండాలకుండాతిల్యాః ఫలన్యాసుప్రసూయతే। కరిదంతాగ్నయస్తప్తా చామీకరవశలాకయా। ఫలమూలస్థలేస్పృష్ట్వా మోచాదీర్ఘఫలేభవేత్॥

టీక॥ అరటికాయలు పెద్దవిగా చేయువిధి. గుఱ్ఱములద్ది పందిలద్ది గాడిదెలద్ది యీమూటిని కాల్చిననిప్పులో యినపసలాకుకాల్చి చెట్టుక్రింద తూటుపొడిచియేనుగదంతపు పొట్టుకాల్చిఆనిప్పులో బంగారుకట్టికాగనిచ్చి అరటిగొలలో తూటువేసినా ఆపండ్లుపెద్దదియగుననుట.

మూ॥ వార్తాకఫలబీజాని విభావ్యమధుసర్పిషా। గోమయాలిప్తసుషిరే కూష్మాండఫలవద్భవేత్॥

టీక॥ వంగపండువిత్తులు నేతిలోనున్ను ఆవలతేనెలోనున్ను భావనచేసి పేడమెరువువేసినాటితే గుమ్మడికాయంత కాయలుకాచును.

అథపుష్పపతనవిధిమాహ.

శ్లో॥ పుష్పితశ్శాల్మలీవృక్షోహింగునావిశ్యతేయది। మూలదేశేపనశ్యాను చి[illegible]॥

టీక॥ పూచిన బూరుగచెట్టుకుయింగువపట్టిస్తేపూలురాలిపోవును.

అథఫలపతనవిధిమాహ.

శ్లో॥ శునీజరాయుజద్యోమపిష్ట్వాతైలిప్తపాణినా। స్పృష్ట్వాపతంతి ఫలినః ఫలానిసహసాధ్రువం॥

టీక॥ ఇచ్చట "శునీజరాయుజవ్యోమ" అనుశబ్దార్థము వైద్యనిఘంటువల్ల తెలియదగినది యీరెండువస్తువులువిసికి చేతికిపూసుకొని పండినచెట్టువేళ్ళను ముట్టితే ఆచెట్టుపండ్లన్నియు రాలిపోవును.

శ్లో॥ కులుత్థక్షారసేకేనప్రణశ్యంతిమహీరుహాం। నిమిత్తమంతరేణాహో పుష్పాణిచఫలానిచ॥

టీక॥ ఉలవలు వుడికించినవేణ్ణీళ్ళు వృక్షములకుపోస్తే ఆచెట్టులోని పూవులు పండ్లు అన్నియు రాలును॥

శ్లో॥ స్కంధప్రదేశేపరితః కీలితస్సూకరాస్థిభిః। శాఖాశిఖిశిఖాలీఢయిలానుపరిశుష్యతి॥

టీక॥ చెట్టుక్రింద చుట్టుపందియెముకలుగ్రుచ్చి తేనిప్పుతోకాల్చినట్టు యెండిపోవుననుట. మఱియుతత్కాలంబులోచచ్చినమేకతోలు చెట్లకుచుట్టితే పండ్లురాలదనుట యేనుగు మదంలో తడిపిన కోతియెముకలు చెట్లుచుట్టు గూటాలుకొట్టితే ఆచెట్లపండ్లు వక సంవత్సరము వరకు పండదనుట. ఆచెట్టునుఉలులతో గాయములుచేసి వాయువిడంగాలు తేనెపాలతోనూరి ఆగాయములకు పట్టిస్తే అదిన్నిఅట్లాగే గుమ్మలకుపచ్చితోలుగట్టిగా తాళ్ళతోకట్టి త్వరగా పండును. అథచిరకాలస్థాపనం.

శ్లో॥ కారవల్లీఫలేపక్వే ఛిత్వాగ్రేసూత్రవేష్టితే। గోమయాస్తైభువిన్యస్తే తదాదేవప్రరోహిణీ। జాతాసావల్లికీజీవే చిరకాలఫలప్రదా॥

టీక॥ కారవల్లీఅనే తీగయొక్క పండుకోసిచీల్చి యేతీగవిత్తనాలైనా అందులోపెట్టి దాన్నిదారంతోగట్టిగాబిగించికట్టి దానిమీద పేడపూసి నాటితే ఆతీగబహుకాలము బ్రతికియుండును యిదివనప్రతిష్ఠాపన విధియు ఫలప్రదంబును గావున యిది స్వష్టార్థము.

వ్యా॥ రతోబహుద్దేశే దేవానాంఆవాహ్యషోడశోపచారైరర్చయేత్ తతోవృక్షాణాంమంగళస్నానంయథాసంభవం కారయిత్వావస్త్రగంధపుష్పమాపనీసైగన్ధయిత్వాహేమసూత్రఘటాని తేషుబధ్వాబాలానామివ

వృక్షాణాం నేత్రే గృహీత్వా హేమశలాకయాగ్ర హితరంజనఫలాత్త హేమసూచ్యా కర్ణవేధనం కుర్యాత్ తత్రకుంభే విధినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య సౌవ్యంచరుం శ్రపయిత్వా ఆభ్యభోగానంతరం సోమోజేవ మితిమంత్రేణ సమిదాజ్య హోమంకృత్వా స్విష్టకృదనంతరం వేదైనమంత్రేణ సమిదాజ్యతిలాన్ శతంతదర్ధసంఖ్యయా హాజుహుయాత్ తతో హోమశేషం సమాప్య కుండసమీపస్థాపి శాంతికలశోదకేన యజమానస్యాచార్యోభిషేచనం కుర్యాత్ తతఃవాసోహిరణ్యాదభిః దక్షిణాందద్యాత్ ఆచార్యాయ తత్ర అగతేలగ్నకాలే గామేకాం సర్వలక్షణసంపన్నాం అలంకృతాం ఆదాయ మధ్యాహ్నదుదఙ్ముఖముత్సృజేత్ తామాచార్యాయదద్యాత్ తతో దినచతుష్టయం బ్రాహ్మణభోజనాదిమహోత్సవః కార్యః॥

శ్లో॥ అనేనవిధినాయస్తు కుర్యాద్వృక్షోత్సవం బుధః। సర్వాన్కామానవాప్నోతి పరమానందమశ్నుతే। యస్త్వేకమపి రాజేంద్ర వృక్షంసంస్థాపయేన్నరః। సోపిస్వర్గేవసేద్రాజన్ యావదింద్రాయుతత్రయం॥ ఇతిరత్నకోశే॥

శ్లో॥ పూర్వేతువంశః గరకదర్శమీచ పారావతో దక్షిణతః ప్రశస్తః। ప్రత్యగ్వసేత్ ఆమలకీకపిత్థః కర్కంధువృక్షంచసహోత్తరేణ॥

టీక॥ తూరుపుదిక్కున వంశవృక్షములు కరకవృక్షములును దక్షిణమున పారావతవృక్షమును పశ్చిమమున ఉసిరికె వెలగ వృక్షములును ఉత్తరమున కరకంధు వృక్షములుంచిన శుభకరమని తాత్పర్యము.

శ్లో॥ యేచప్రహృత్యాఫలపుష్పహీనాః సుకీర్తిఆరక్తిమపాదపాస్తే తైర్నిర్మితానుద్యానగృహాంతరస్థైః నవృద్ధిమాప్నోతి కుమార్గ కదాచిత్॥

టీక॥ ఏ చెట్లజాతీయముగాని పుష్పలు కాయలు గలగనిదిగానుండునో అది సుఖకారిగాదు గాన తోటలయందుంచకూడదు.

శ్లో॥ ప్లక్షః పలాశస్త్వషకోవిదారః సాంకోలవృక్షస్త్వథపూతికశ్చ శ్లేష్మాతకశ్చైవ విభీతకశ్చస్వయంప్రజాతా అపతాభివర్జ్యాః॥

టీక॥ జువ్వి మోదుగ కోవిదారము అంకోలము ఉలుగువచెట్టు బూరుగచెట్టు తాటిచెట్టుయివి తనంతటనే మొలచినా పెంచకూడదు.

శ్లో॥ ఆరామమధ్యేచ గృహాంతరేచ యస్సర్పపాక్ విక్షిపతేతి మూఢః। సదాభవంసోపిరిపోర్నచేతః హానింధనానాంచససాధకానామ్॥

టీక॥ ఇంటియందుగాని తోటయందుగాని ఎవడు ఆనాలు చల్లించునో వాడు తనపగవారిచే అవమానపడ ద్రవ్యమును పోగొట్టుకొని క్షీణించునని యర్థము.

శ్లో॥ యస్తింత్రిణీకాంచనమాతులుంగ శ్వేతాంతృతీయా త్వధకణ్టకారమ్। అజ్ఞానమోహావహతస్సముస్థాప్య సమాశ్రయాత్ జీవితసంశయంతు॥

టీక॥ ఎవడు చింత మాతులుంగ శ్వేతవృక్షము తృతీయావృక్షము కొండగోగు యీవృక్షములను నాటునో వానిజీవితము సందేహము॥

శ్లో॥ నీలాంహరిద్రాంచ వనస్థలేస్థాప్య ప్రయత్నేన నశ్వేభమధ్యాత్ యాత్। ఏతాస్తుసర్వాః స్వయమేవజాతాః సంవర్ధయేద్దోషలవైర్నలిప్యతే॥

టీక॥ నీవిచెట్టున్ను పసుపున్ను యెప్పుడు తోటలో పైరుచేస్తే ధననాశమున్ను పుత్రనాశమున్ను కలుగును యివిన్ని పైచెప్పిన చింతచెట్టు మొదలైనవి తనంతట మొలిచిన దానివల్లకొంచమయినా దోషములేదు॥

శ్లో॥ అశ్వత్థమేకం పిచుమందమేకం న్యగ్రోధమేకం దశనారికేళాన్। కపిత్థబిల్వామలకీత్రికాణి పంచామ్రముస్థాప్య నరకంనపశ్యేత్॥

టీక॥ పత్తిచెట్టు (౧) అశ్వత్థం (౧) వేపచెట్టు (౧) టెంకాయచెట్లు (౧౦) వెలగచెట్లు (౩) మారేడుచెట్లు(౩) మామిడి (౫) యివితోపుపెట్టినవారు నరకముచూచుటలేదు తూర్పున పత్తిచెట్లు సకలభాగ్యదం, దక్షిణమున అత్తిచెట్టున్ను పడమట అశ్వత్థము- ఉత్తరం బదరీవృక్షము- యివిశుభము (౨) ది తూర్పుఅశ్వత్థము, దక్షిణంబదరి, పశ్చిమం పత్తి - ఉత్తరంఅత్తి- యివినిషేధము యింటికిదక్షిణం నిర్వృతి ఆగ్నేయం ఉద్యానకే - కరణేకలహాం పశ్చిమే పూర్వే - ఉత్తరేసుఖం.

శ్లో॥ యేజుహ్వతిప్రతిదినంవిధివత్ ద్విజేంద్రోయేచాపి ధర్మనిరతాః పితృమాతృభక్తాః। భక్తాచయేసురగణానభిపూజయంతి తేషాంగతింభజతి పాదపరోపణేన॥

ఇతి వ్యాఖ్యానిరుపమనుబోధ శివ్యకుమారఃయోగి

వరాహమిహిరసంహితా రామరోపణం.

ఇత్యుత్పలపరిమళే బంచపంచాశోధ్యాయః.

టీక॥ బేగ శైహాలను సురపొన్న నాగసంపెగ - మొలచిబిల్వప్రియాం గుసంపెగయివి విత్తనాలువేసేది - ధాన్యవిత్తనాలుతోటకట్టి దాన్నిపాలు నీళ్ళుకలిపి దానితో తడిపి మొలకలు మొత్తినతర్వాత విత్తితేచక్కగాఫలిం చుననుట.

గాఢిహ్యానక్షత్రములు- మూల-విశాఖ-శ్రవణం- అశ్వినియీనక్షత్రా లలో మంచిలగ్నాలలో మూరెడుపొడుగుగల నారువేరుతో పెళ్ళగించి ఆ చెట్లకు వాయువిళంగంలావుంచం వెయ్యితేనె యిదినూరిపట్టించిఅర్ధ ధను ప్రమాణమనగా రెండుమూరలలోతుత్రవ్వి అందులో ఆవుపేడవేసి నాట తేఫలించుననుట. అరటిగెడ్డలును మట్టిచెట్టు పాలేదీనిపిల్లలున్ను ఆవుపేడలో నాటేది పండ్లవిత్తనాలు బాగాపండిన అరటిపండ్లుపిసికి అరటిపట్టలకుపట్టిం చి ఆపట్టలలోకట్టి అదిఆవుపేడలోపూడ్చిపెట్టితే అవినల్లనిచిగుళ్ళతోకూడా మొలుచునుఅదితీసినాటితే చక్కగాఫలించుననుట. ఖర్జూర- జువ్వి-కిచ్చిలి- యీచెట్లకు తెల్లఆవాలుపిండిచేసి చెట్లక్రిందయెరువువేస్తేచక్కగావృద్ధిపొం దును. నానావిధధాన్యముల పిండిన్ని బొట్టున్ను మామిడిచెట్లకు ఐరావతం- దేవగుణిగ- దీనికి వడ్లున్ను మట్టిపాలుకలిపి వేరులో పొయ్యవలసినది అరటికి పాలెవ్వసిరిక మినపపిండి సంకటిచేసి వేరులోవేసేది బిందుకం-జింక-పందికు క్క- యేనుగయీమాంసాలు పాలలోనుడికించి నీళ్ళుకలిపి మామిడిచెట్లకు చల్లేది అంకోలవిత్తులపిండి నీళ్ళలోకలిపి కాచితేనెకలిపి చెట్లకుచల్లుతు అడ విపంది జింక వీటిమాంసములున్ను డివిగానున్ను తేలికగానున్ను నిద్రలే కనున్ను స్వల్పచైతన్యము గలదిగానున్ను పూవులుపండ్లులేకవుండేది వాత ప్రకృతివృక్షములని తెలిసేదికారం-వగరు-చేదు- ఈరసాలుగలనీళ్ళచేతయీ జాడ్యనివర్తి ఎండతాళకనున్ను తెల్లగానున్నుసన్నకొమ్మలులేనిదిగానున్నమె త్తగానున్ను ఆకాలంలోపూవులుపండ్లుపట్టేచెట్లుపిత్తప్రకృతివృక్షములనబ డును-చప్పనీళ్ళవలన యీజాడ్యమునివారణఅగును-సాగనుగానుండేకొమ్మ వల్లనున్ను ఆకులతోనున్ను కూడిపువ్వులు పండ్లుధరిస్తు నానావిధములయిన గెలచేత చుట్టబడి యుండు చెట్లు శ్లేష్మప్రకృతివని తెలియతగ్గది- కారంగ

లవేడినీళ్ళవల్ల యీజాడ్యముమానును యెండనిప్పువీటివుపద్రవములులేకవుం డిపొయ్యేది ఆచెట్లవేళ్ళలో పురుగులుపుట్టివుండును పీనుగకడిగిననీళ్ళచేతను న్ను ఉత్తనీళ్ళచేతనున్ను నూరిపూర్వోక్తవిధిని పట్టించితే నిప్పుచేజాలిన చె ట్లున్ను చిగిర్చును గాలికొట్టబడినచెట్లను నిలిపి బసలిచెట్లులోనుండుమన్ను తెచ్చి నిండాపాత్రిలోవేసి అత్తిచెట్టుపట్టనుచుట్టి నెయ్యితేనెపాలు పేడకలి పి ఆచెట్టుకుపూసి పిరిచుట్టి వుడుకుపాలు నీళ్ళుకలిపిపోస్తె ఆచెట్టు పుష్పఫ లములు యిచ్చును మొదటవక్క పండుమాత్రింపండి అవతలపండని చెట్లకు పాలతో కుణపతిలలు వేస్తె మరలఫలించును.

సటీకావృక్షాయుర్వేదము.

సంపూర్ణము.

ప్రకటన.

యీదిగువ గ్రంథములేగాక ఇతర సంస్కృత ఆంధ్రి గ్రంథము లున్న మందులు, ప్యాన్సీసామానులు, ష్టేషనరీ మొదలగునవి ఈదిగువగల మాఅడ్రస్ కువ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. కేట్లాగు కోరువారికి పంపబడును.

నలచరిత్ర పదం	౦-౪-౦	పురూరవచక్రవర్తికథ	౦-౫-౦
శశిరేఖాపరిణయ పదం	౦-౩-౦	బొబ్బిలిరాజుకథ	౦-౩-౦
శారదరామాయణం	౦-౨-౦	బాలనాగమ్మకథ	౦-౩-౦
కుసలాయకం	౦-౨-౦	రత్నమాలావిలాసముఅనుచంద్రకాంత	
గంగావివాహం	౦-౨-౦	నాటకం డ్రామా	౦-౮-౦
మదనకామరాజుకథ	౦-౩-౦	యక్షప్రశ్నలు	౦-౩-౦
౯ రాజులకథ	౦-౧౨-౦	దేశింగురాజుకథ	౦-౩-౦
శుకపంచవింశతికథ	౦-౧౨-౦	కాశీరామేశ్వరయాత్రా	
మరకతవల్లి నావల్	౦-౬-౦	దర్పణం	౦-౧౨-౦
శుకసప్తతికథ	౦-౨-౬	సకలసర్వగుణ అదృష్టదీపిక	౦-౮-౦
సుబ్రహ్మణ్యచరిత్రం వచనం	౦-౬-౦	మహేంద్రజాలమంత్రం	౦-౮-౦
ప్రపంచదేశపుకథలు	౧-౦-౦	ధన్వంతరివైద్యచికిత్సాసారం	౦-౧౨-౦
గులేబకావలికథ	౦-౫-౦	యోగానందవైద్యామృతం	౦-౧౨-౦
నలమహారాజుకథ పెద్దది	౦-౪-౦	రాజశేఖరచరిత్రమను	
మోహినీవిలాసం డ్రామా	౦-౮-౦	చోరవిజయం	౦-౦-౬
చిత్రతారాశశాంకం డ్రామా	౧-౦-౦	కాశీరామేశ్వరమజిలీకథ	౧-౦-౦
తారాశశాంకనాటకం	౦-౬-౦	హరిశ్చంద్ర డ్రామా	౦-౪-౦
సుశీలమైనావతికథ	౦-౧౨-౦	కౌసల్యాపరిణయము డ్రామా	౦-౬-౦
వైకుంఠమహాత్మ్యంపదం	౦-౬-౦	అనుభోగవయిద్యముర భాగములు	
బాణాసురయుద్ధంపదం	౦-౮-౦	కాలికోబైండు	౨-౦-౦
తారాశశాంకంపద్యంశుద్ధప్రతిం	౦-౪-౦	వశిష్ఠప్రోక్తవైద్యశాస్త్రము	౧-౮-౦

ఇట్లు
టి- చెంగల్వరాయనాయుడు.
మురహరిప్రెస్. చెన్నపట్టణం.

END OF TITLE